

7/8915
6148

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.738/223/419
Konu : Yazılı soru önergesi

77 / 9 / 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/11/2016 tarihli ve 43452547-120.07-[7/8915]-66791 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 28/11/2016 tarihli ve 31853594-610-2-2133-4582 sayılı yazı,
c) 13/12/2016 tarihli ve 56020453/2016-610.01-E.738/3025/9886 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/8915 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan kısmî cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.738/1698/3187
Konu : Yazılı soru önergesi

22.9.2017

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde yazılı olarak cevaplandırılması tensip olunan 7/8915 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmada halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- A) Anayasanın;

1- "Adalet hizmetlerinin denetimi" kenar başlıklı 144. maddesinde, adalet hizmetleri ile savcılarının idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığınca denetiminin, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerinin ise adalet müfettişleri eliyle yapılacağı, buna ilişkin usul ve esasların kanunla düzenleneceği,

2- 21/01/2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6771 sayılı Kanunla değiştirilen "Hakimler ve Savcılar Kurulu" kenar başlıklı 159. maddesinin sekizinci fıkrasında, Kurulun, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapacağı; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlayacağı; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getireceği, aynı maddenin dokuzuncu fıkrasında ise, hâkim ve savcılarının görevlerini kanun ve diğer mevzuata (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerinin, ilgili dairenin teklifi ve Kurul Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılacağı, soruşturma ve inceleme işlemlerinin, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilceği,

B) 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 3. maddesinin birinci fıkrasında, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun salt çoğunluğunca; Yargıtay daire başkanı ve üyeleri hakkında Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunca; Danıştay daire başkanı ve üyeleri hakkında Danıştay Başkanlık Kurulunca; hâkim ve savcılar hakkında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulunca ve Sayıştay meslek mensupları hakkında Sayıştay Başkanının başkanlığında, başkan yardımcıları ile Sayıştay Başkanı tarafından belirlenecek bir daire başkanı ve bir üyeden oluşan komisyonca meslekte kalmalarının uygun olmadığına ve meslekten çıkarılmalarına karar verileceği,

Hükümlerine yer verilmiştir.

Hâkim ve savcılarının görevden uzaklaştırılması tedbiri, Anayasanın anılan maddeleri ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun "Kurulun görevleri" kenar başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Hâkimler ve Savcılar Kurulunun görevine girmektedir.

III- A) Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; UYAP'ta ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların; adı, soyadı, işlemiş oldukları suç ve suça ait kanun maddesinin sorgulanabildiği, bunun dışında meslek ve meşguliyetlerine dair sorgulama

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- A) Anayasanın;

1- "Adalet hizmetlerinin denetimi" kenar başlıklı 144. maddesinde, adalet hizmetleri ile savcıların idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığınca denetiminin, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerinin ise adalet müfettişleri eliyle yapılacağı, buna ilişkin usul ve esasların kanunla düzenleneceği,

2- 21/01/2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6771 sayılı Kanunla değiştirilen "Hakimler ve Savcılar Kurulu" kenar başlıklı 159. maddesinin sekizinci fıkrasında, Kurulun, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapacağı; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlayacağı; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getireceği, aynı maddenin dokuzuncu fıkrasında ise, hâkim ve savcılarının görevlerini kanun ve diğer mevzuata (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerinin, ilgili dairenin teklifi ve Kurul Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılacağı, soruşturma ve inceleme işlemlerinin, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilceği,

B) 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 3. maddesinin birinci fıkrasında, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun salt çoğunluğunca; Yargıtay daire başkanı ve üyeleri hakkında Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunca; Danıştay daire başkanı ve üyeleri hakkında Danıştay Başkanlık Kurulunca; hâkim ve savcılar hakkında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulunca ve Sayıştay meslek mensupları hakkında Sayıştay Başkanının başkanlığında, başkan yardımcıları ile Sayıştay Başkanı tarafından belirlenecek bir daire başkanı ve bir üyeden oluşan komisyonca meslekte kalmalarının uygun olmadığına ve meslekten çıkarılmalarına karar verileceği,

Hükümlerine yer verilmiştir.

Hâkim ve savcılarının görevden uzaklaştırılması tedbiri, Anayasanın anılan maddeleri ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun "Kurulun görevleri" kenar başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Hâkimler ve Savcılar Kurulunun görevine girmektedir.

III- A) Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; UYAP'ta ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların; adı, soyadı, işlemiş oldukları suç ve suça ait kanun maddesinin sorgulanabildiği, bunun dışında meslek ve meşguliyetlerine dair sorgulama

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

yapılamadığından soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin bilgi bulunmadığı anlaşılmıştır.

B) Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğiyle yapılan yazışmaya verilen 28/12/2016 tarihli cevapta;

1- Soru önergesinde bahsi geçen hâkim ve Cumhuriyet savcılarının, 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 3. maddesi uyarınca, 24/08/2016 tarihli ve 2016/426 sayılı Kurul kararı ile meslekte kalmalarının uygun olmadığına ve ayrı ayrı olmak üzere meslekten çıkarılmalarına karar verildiği, anılan hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile ilgili yürütülen işlemler yönünden inceleme ve soruşturmanın gizlilik prensibi içinde yürütüldüğü, işlemler sonucunda verilen gerekçeli kararların Kurulun internet sitesinde yayınlandığı, görevden uzaklaştırma işlemlerinin mevzuat hükümleri uyarınca ve Kurula tanınan yetkiler çerçevesinde yerine getirildiği,

2- 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 32. maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendine göre disipline ilişkin kararların kişisel verilerin korunması kaydıyla Kurulun internet sitesinde yayımlandığı, bu sebeple Kurulun internet sitesine örnek olarak konulan disiplin kararlarında ilgili hâkim ve Cumhuriyet savcılarının kimlik bilgilerine yer verilmediği,

3- Soru önergesinde bahsi geçen hâkim ve Cumhuriyet savcılarının bilgilerinin yer aldığı bir listenin 16/07/2016 tarihinde sosyal medya ve internet gazetelerinde yayınlanması olayına ilişkin Hâkim ve Savcı Şikâyet Bürosunda açılmış bulunan 2 dosya olduğu, dosyalar hakkında yürütülen incelemelerin devam ettiği,

Bildirilmiştir.

IV- Soru önergesinde yer alan diğer hususlarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığıyla yazışmalar devam etmekte olup, Bakanlığımıza bilgi iletilindiğinde ayrıca cevap verilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

